WASHINGTON D.C.

І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXV. Ч. 25. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 6-го ЛЮТОГО 1958 П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 6, 1958 No. 25. VOL. LXV.

ПРОПОНУЮТЬ ТВОРИТИ ОКРЕМУ АҐЕНЦІЮ ДЛЯ МІЖПЛЯНЕТНИХ ДОСЛІДІВ І ЛЕТІВ

Вашингтон. — Президент Айзенгавер доручив перевести спеціяльне дослідження, щоб встановити чи організацію і контролю американської програми міжплянетарних летів і дослідів мають зайнятися далі військові чинники, чи треба буде евентуально створити для цієї мети окрему цивільну аґенцію на зразок офіційної Аґенції для справ атомової енергії. Згадані дослідження доручив Президент перевести своєму спеціяльному асистентові для технологічних дослідів д-р Джеймсові Р. Кіллянові, мол., який після збирання всіх потрібних матеріялів мав би приготовити і передати Конгресові відповідні пляни в цьому напрямку. В справі встановлення такої аґенції говорив през. Айзенгавер під час своєї конференції з республіканськими провідниками, під час якої він сповістив, що перші пропозиції уряду щодо переорганізації Пентагону будуть передані Конгресові вже в половині березня ц. р. Конечність створення окремої аґенції для міжплянетарних дослідів і летів зактуалізувалися під час нарад конференції представників Сенату і Палати Репрезентантів встановленої для розгляду апробованих Сенатом надзвичайних асигнувань на оборонні цілі. Під час цих нарад стверджено, що справа міжплянетарної програми не може належати виключно до секретаря оборони, до компетенції якого вона належить під сучасну пору. Згідно з рекомендаціями міжпалатної конференції, справи міжплянетарних дослідів і спроб можуть належати до секретаря оборони тільки тоді, якщо з ними пов'язані оборонні завдання. Якщо ж іде про виключно немілітарні цілі, то для здійснювання міжплянетної програми повинна бути створена окрема цивільна аґенція, тим більше, що проблеми зв'язані з нею, ще дуже невиявлені і дуже широкі. Сен. Новленд, який разом з іншими республіканськими провідниками відбув у цій справі нараду з през. Айзенгавером, заявив, що уряд звернеться незабаром до Конгресу з дальшими пропозиціями асигнувань на невідкладні мілітарні цілі, зокрема вимагатиме одного більйона долярів на будування модерних бомбардувальників і нафтоналивних літаків і 1,056,000,000 на збудування балістичної ракети „Полярис".

Не вдався вистріл ракети „Венґард"

Кейп Канаверал, Флорида. 5-го лютого фахівці фльоти пробували вистрелити керовану ракету „Венґард", яка мала б занести штучний місяць в понадсферичні простори. Ракета вилетіла з Землі згідно з передбаченим пляном і злетіла на висоту кількох тисяч стіп, де змінила свій курс на незгідний із пляном, і тоді старшина безпеки натиснув вимикач та знищив її. — Тисячі глядачів, які здалеку на побережжях приглядалися цій пробі, були невдоволені з тієї невдачі, подібно як це було і 6-го грудня, коли ракета „Венґард" піднялася була вгору тільки на кілька стіп. Роблено проби з цією ракетою і в січні, але вони були неуспішні і тоді армія випустила свого штучного сателіта в 10:48 перед північчю 31-го січня. Штучний сателіт фльоти важить тільки 4 фунти, його діяметер становить 6.4 цаля. Якщо б вистріл сателіта фльоти був би вдався то ЗДА мали б вже два штучні місяці, які кружляли б довкола Землі, і були б на рівні з СССР.

Голова Комісії Збройних Сил за збільшення чисельного стану армії

Вашингтон. — Голова Комісії Збройних Сил в Палаті Репрезентантів конгресмен Карл Винсон заявив, що він і його демократичні прихильники стараються, щоб не зменшувати чисельного стану армії на 30,000 вояків, як це запропонував секретар оборони. Секретар оборони, казав конгресмен Винсон, міг сказати „ні" секретареві армії, але він не зможе цього сказати Конгресові який вирішує стан армії. Винсон заявив, що він підтримає секретаря армії Вілбера М. Брокера, якщо той в комісії домагатиметься, щоб не зменшувати число стану армії, бо це загрожує обороні країни.

Число смертних випадків в автових катастрофах зменшилося на 3 відсотки

Шикаго, Ілліной. — Крайова Рада Безпеки повідомляє, що число смертних випадків в автових катастрофах в 1957 році зменшилося на 3 відсотки (1,128) в порівнянні з 1956 роком і становило 38,500 (в 1956 році — 39,628). Рада Безпеки зазначає, що це зменшення свідчить про те, що в 1957 році американці їздили автами трохи обережніше, але ще не є відомо, чи ця тенденція буде постійним явищем. На проїханих 100,000,000 миль в 1957 році було 5.9 відсотка смертного випадку, що було рекордово низьким числом, бо в 1956 році воно становило 6.3 відсотка. 30 стейтів можуть похвалитися тим, що в них менше людей згинуло на шляхах в минулому році як в давніших роках. В стейті Ню Йорк згинуло 2,240 осіб в 1957 році (2,230 в 1956 р., а в 1931 — 3,101).

В АМЕРИЦІ

● **З Білого Дому** повідомляють, що англійський прем'єр, сер Винстон Черчилл прийняв запрошення Айзенгавера і в квітні цього року буде гостем Президента. Точна дата візити ще не відома. Черчилл перебуває тепер на французькій Рів'єрі.

● **Далтон Шенінґ** із Вінконсіну, при кінці січня ц. р. породила двійнята, і має тепер семеро дітей: пару близнюків 5-ох років, пару близнюків 2-ох років і синка 4-ох років. Протягом п'ятьох років вона мала три пари близнюків.

● **Професор астрономії** Колюмбійського університету, Н.Й. д-р Джен Шілт вважає, що перші лети в космічних просторах будуть переведені не на Місяць, а на один із супутників Марса. Віддаль від Землі до супутників Марса становить 35 мільйонів миль, а від Землі до Місяця — 239,000 миль. На супутниках Марса ґравітація дуже мала, і тому легше буде на них приземлюватися і з них стартувати.

● **Секретар оборони Ніл Мек-Елрой** зарядив перевести слідство, щоб виявити причину зудару двох військових літаків над Лос Анджелесом, внаслідок чого згинуло 48 осіб, 47 летунів і одна жінка, яку вбив відламок літака.

● **Суд в Линколні Небраска,** оскаржує 19-річного Чарлза Старквертера в убивстві 11-ох осіб. Суд визнає винною також 14-річ. приятельку Старквейтера, Корілл Фюґейт, яка заявляє, що була закладницею і не діяла з власної волі. Старквейтер зізнав, що дівчина добровільно брала з ним участь в убивствах.

Стан крайньої необхідности не зменшився після випущення „Дослідника"

Вашингтон. — Голова Наукового Дорадчого Комітету президента Айзенгавера професор фізики в Колумбійському університеті д-р Айсідор Ребі заявив на Спільній Конференції Комісії Атомової Енергії, що успішне випущення штучного сателіта „Дослідника" не зміг зменшити стану крайньої необхідности, який заіснував після того, як СССР вдалося випустити свого „Спутника" 4-го жовтня м. р. Д-р Ребі і проф. Каліфорнійського університету д-р Глени Т. Сіборг та проф. Іллінойського університету д-р Фр. Зайц твердили, що ЗДА ведуть перед в наукових дослідах в порівнянні з СССР, але вони одночасно домагалися, щоб уряд збільшив негайно видатки на основні загальні досліди від 50 до 100 відсотків. Уряд повинен закинути теперішню політику в виховно-освітній ділянці та діяти в тому напрямі, щоб поліпшити і навчальні методи і виховні процеси в школах. Конгресмен Мелвін Прайс і Джеймс Е. Ван Зандт внесли законопроєкт про поліпшення навчання математики. Вони пропонують 500-долярові нагороди тим учням середніх шкіл, які здадуть окремі екзамени з математики.

Айзенгавер має легку перестуду, але був присутній на урядовому прийнятті

Вашингтон. — 4-го лютого президент Айзенгавер хворів на легку перестуду, але не переривав виконувати свої обов'язки. Президент має злегка затковане горло, але він був господарем на прийнятті в Білому Домі, в якому взяло участь майже 100 осіб — військовиків і науковців. Також Президент не відкликав пресової конференції, яка заповіджена на середу 5-го лютого. Секретар Білого Дому Джеймс С. Гаґерті заявив, що Президент не має гарячки, хоч має легку перестуду. І уряд і Конгрес далі працюють над законопроєктом про те, хто і коли має заступати президента, на випадок його нездібности виконувати обов'язки. Спікер Палати Репрезентантів Сем Рейберн погоджується на те, щоб окрема комісія вирішувала справу нездібности президента. Але генеральний прокуратор Вільям П. Роджерс заявив, що така комісія була б незгідна з конституцією, і тому треба раніше перевести поправку до конституції.

Д-Р ОЛ. САС ЯВОРСЬКИЙ, ГЕРОЙ ЛУЇЗІЯНИ І „ВЕТЕРИНАР, ЩО ЗНАЄ РЕЦЕПТУ НА $ 64,000", ВІДПОВІВ ПРАВИЛЬНО НА ЗАПИТИ ВАРТОСТИ ДАЛЬШИХ $ 16,000

Ню Йорк. — Д-р Олександер Сас-Яворський, український ветеринарний лікар з Лафаєт, Луїзіяна, що від кількох тижнів виступає на телевізійній програмі „Запити вартости 64,00 долярів" та який попереднього тижня правильно відповів на скомпліковані запити з американської історії за таку суму, минулого вівторка, 4-го лютого, почав своє змагання за подвоєння цієї суми і правильно відповів на запити вартости дальших 16,000 долярів, збільшуючи цим здобуту вже ним суму до 80,000 долярів. В наступний вівторок д-р Сас Яворський відповідатиме на дальші запити знову вартости 16,000 долярів, отже за сумаричну вартість 96,000 долярів, при чому перших 64,000 долярів уже належать йому навіть на випадок, якщо б дальші відповіді не були задовільняючі. Перед своїми відповідями минулого вівтірка д-р Сас Яворський мав переговори з керівником програми п. Гелові Марчові диплом яким губернатор Луїзіяни Ерл К. Лонґ наименував Марча своїм почесним полковником. При цій нагоді д-р Сас Яворський подякував за привітання його влаштували для нього в місті Лафаєт та яке, звичайно, влаштовують для героїв. Під час привітань — говорив д-р Сас Яворський — його поцілували дві луїзіянські красуні, а після того, для опису власної родинної ситуації, він „голосно" співав своїй молодій дружині українські любовні пісні в супроводі гітари. Телевізійна станція СіБіЕс (Коломбія Бродкестінг Систем), на якій д-р Яворський виступає, розіслала до преси, включно зі „Свободою", спеціяльне пресове повідомлення про „народженого в Україні ветеринарного лікаря, що знає рецепту на 64,000 долярів". У повідомленні подано також запити вартости 64,000 долярів, на які д-р Сас Яворський правильно відповів. Виступи д-ра Саса Яворського та його індивідуальність, поведінка і неперевершене знання американської історії продовжують бути головною атракцією на одній з найпопулярніших телевізійних програм, передаваних більшістю телевізійних станцій від побережжя до побережжя та якій приглядається багато мільйонів американців. Д-р Сас Яворський приїхав до цієї країни після другої світової війни з европейської скитальщини.

Д-р Олександер Сас Яворський (зліва) з п. Гелом Марчом, керівником популярної програми „Запити вартости 64,000 долярів", під час телевізійного передавання програми. За ними видно ізольовану будку, в яку вступають учасники програми, слухаючи запитів і відповідаючи на них.

ПРЕЗИДЕНТ ІНДОНЕЗІЇ В ЯПОНІЇ

Президент Індонезії Ахмед Сукарно (ліворуч) зустрівся під час своїх неофіційних відвідин у Японії з прем'єром Нобосуке Кіші, який влаштував на честь Сукарна урочисте прийняття у своїй резиденції.

Справа міжнародного роззброєння — предметом дебати в Сенаті

Вашингтон. — Сенатор Гюберт Г. Гомфрі, демократ із Міннесоти й голова Сенатської Підкомісії для справ роззброєння, виголосив у вівторок 4 лютого ц. р. 4-годинну промову в Сенаті, яка, властиво, була зверненням до Президента, щоб уряд змінив свій дотеперішній підхід до справи міжнародного роззброєння,і, замість настоювати на „гуртовому" проєкті з минулорічної конференції роззброєння в Лондоні, старався дійти до згоди з Совєтами в окремих пунктах. Сен. Гомфрі запропонував конкретно, щоб на першу справу взяти проблему припинення експериментальних вибухів атомової і водневої зброї. Він критикує ідею висування таких пропозицій, щодо яких згори відомо, що большевики їх не приймуть. Не можна, мовляв, вимагати, щоб тоталітарна диктаторська влада, наставлена на поярмлення світу, через ніч змінилася в мирного і кооперативного партнера. Сенатор Гамфрі теж таврував останні Булганінові ноти з їхньою очевидною пропагандивною цілью, але радив радше одверто відповідати на конкретні пропозиції совєтського прем'єра „ні", ніж збувати їх мовчанкою чи легковажно відмахуватись, не перестудіювавши їх уважно. Між пропозиціями сен. Гомфрі є сугестія під адресою Об'єднаних Націй, щоб вони встановили окрему комісію для справи доставу зброї для Середнього Сходу та щоб із „гуртового" проєкту роззброєння особливо виділити справу контрольної інспекції. Сенатор Гомфрі підкреслив, що його заввагі треба трактувати, як бажання співпраці з Президентом у справі розгорнення на двопартійній площині. Заввагі лідерів демократичної більшости сен. Джонсона й інших демократів вказували, що сенатор Гомфрі репрезентує погляди цілої Демократичної партії на справу міжнародного роззброєння.

Три держави Бенелюксу проголосили господарську унію

Гааґа. — Бельгія, Голляндія і Люксембурґ підписали в столиці Голляндії урочистий акт про створення між ними економічної унії, яка касує митні кордони і встановлює свободу руху по території трьох держав для їх громадян, для перевозу товарів і переказування грошей та інвестування капіталів. Національна економія названих країн має бути усуцільнена, як також має бути введене одностайне соціяльне законодавство. Тільки 3% внутрішньої торговлі вимагатимуть митних оплат, а саме — товари, імпортовані з-поза тих країн. Загалом підписано шість документів — із них два договори і чотири додатки з суто-річевими поясненнями. У цій церемонії взяли участь прем'єри і міністри закордонних справ названих трьох країн. Вони підкреслили значення цієї події для переведення в діло ідеї европейської єдности. Бельгія, Голляндія („Недерланд") і Люксембурґ (від перших складів трьох назв — спільна назва Бенелюкс) належать до Европейської Господарської Спільноти (чи пак Спільноти Господарського Обширу), яка охоплює ще Францію, Західню Німеччину й Італію.

ВЕЧЕРНИЦІ „СВОБОДИ" — ОДНА З ГОЛОВНИХ АТРАКЦІЙ КАРНАВАЛУ

В найближчу суботу, 8-го лютого, у відновлених залях Українського Народного Дому при 140-142 Другій евені в Ню Йорку відбудуться перші вечерниці „Свободи", що вже наперед заповідаються як одна з головних атракцій цьогорічного карнавалового сезону. Вечерниці ці подумані як перша спроба відновлення традиції популярних колись у Львові „балів преси", побажаної форми товариського життя, та як засіб здобуття фондів на допомогу найбільш потребуючим робітникам пера. Діло в тому, що ще сьогодні є серед залишенців в Европі деяка кількість письменників і редакторів, що все своє життя присвячували праці і розвиткові свого народу і тепер опинилися в найбільш невідрадних обставинах. Деякі з відомих українських працівників пера відгукнулися тепер і з-поза залізної заслони. „Свобода", на сторінках якої читачі не раз читали праці тих людей та яка часто інформувала про спеціяльну допомогу поодиноким групам людей, включно з „односельчанами", вважала своїм моральним обов'язком подбати і про спеціяльну допомогу власне для найбільш потребуючих працівників пера, які на таку спеціяльну допомогу і найбільше заслуговують. Звіт з цієї спеціяльної акції буде своєчасно опублікований. Згідно з дотеперішніми інформаціями, наші громадяни метрополії Ню Йорку і околиці зрозуміли ці шляхетні інтенції вечерниць та заповідають свою масову участь в них. Це тим більше, що на цих вечерницях (оркестра В. Босого) передбачено багато віляких атракцій, отже можна буде і забавитися, і — як кажуть — показатись та подивитись, причинившися рівночасно до доброго харитативного діла.

АРМІЯ В ІНДОНЕЗІЇ ПРЕД'ЯВИЛА ПРЕЗ. СУКАРНО УЛЬТИМАТ

ДОМАГАЄТЬСЯ ВИКИНЕННЯ КОМУНІСТІВ ІЗ УРЯДУ

Токіо. — Антикомуністичні старшини в індонезійській армії, віддавна невдоволені політикою президента Сукарна, який прийняв двох комуністів до центрального уряду в Якарті та надав індонезійській „невтральності" виразне просовєтське обличчя, підготовили в Індонезії державний переворот. Речник опозиційних військовиків, полковник Вентє Сумуаль з Целебесу заперечив, наче б президентові Сукарно пред'явлено вже ультимативну вимогу викинути комуністів з уряду і децентралізувати систему правління, але признав, що „льояльно" повідомлено президента про пляни старшинських кіл. Названий полковник заявив, що рішення „врятувати Індонезійську Республіку" не залежить від згоди чи заперечення президента Сукарна. Він відмовився покищо признати, що намічено розв'язання теперішнього уряду Джуанди та покликання до влади уряду під проводом кол. віце-президента д-ра Мохаммеда Гатти, який є лідером антикомуністичних сил в Індонезії і зрікся становища віце-президента саме на знак протесту проти просовєтської політики Сукарна. Про становище армії поінформував президента Сукарна в Токіо полковник Иоп Варров, індонезійський військовий аташе в Пейпінгу, який перебував в Японії якраз тоді, коли прибув туди на довший „відпочинок" президент Сукарно. Цей останній не виявляв у зустрічі з журналістами ніякого схвилювання і не згадував нічого про таку ситуацію в Індонезії, яка казала б йому перервати свою подорож за кордонами країни та приспішено вернутись додому. Полковник Сумуаль заперечив, наче б опозиційні кола хотіли розчленувати теперішню одностайну Індонезію чи перетворити її у федерацію. Індонезія, мовляв, залишиться країною з одною назвою і тим самим прапором. Однак він не виключив, що можуть настати такі обставини, в яких існуватимуть в Індонезії два уряди. Внутрішня ситуація в Індонезії, в якій змагалися централістичний та відосередково-федералістичний напрямки, як теж комуністи з своїми поплентачами й мусульманського та демократичні сили, ускладнилась значно внаслідку непідготованої радикальної кампанії проти голяндців, яка потягла за собою нові великі господарські труднощі для країни. Президент Сукарно виїхав за кордон на пораду лікарів. Його відсутність підсилила активність опозиції — поясняють знавці тамошніх відносин.

Альжирці відкинули французький закон про реформи в Альжирі

Париж. — Обидві альжирські націоналістичні організації, хоч одна проти одної ворогують, одностайно відкинули ухвалений в минулому тижні французьким парляментом закон про адміністраційні реформи для Альжиру. Однаково Альжирський Національний Рух, як Фронт Національного Визволення стоять на принципі права самовизначення альжирського населення по лінії власної державности і тому відкидають куцу автономію, яку передбачає новий закон, схвалений, зрештою, без попередніх переговорів з альжирцями, а тільки за компромісом між французькими політичними партіями. Водночас посилюється революційний рух в Альжирі. В останній неділю виконано третій з черги саботажний замах проти вантажного потягу, який віз нафту з Сагари, з новозаснованого басейну біля Мессауду. Під час того, як паротяг наїхав на міну і вискочив із рейок, згинув один вояк з конвою і три інші були поранені. Нафту довозять до порту Філіпвіл над Середземним морем, звідкіля перевозять її до рафінерій у Франції. Французи все ж сподіваються, що військова „пацифікація" проти партизанів у злуці з одночасними реформами адміністраційного порядку, допущенням мусульман до самоуправи та покращуванням житлового стану мусульман і шкільництва — послабить повстанський рух.

Американці обсервуватимуть „вибори" в Совєтах

Москва. — Совєтський уряд запросив ЗДА вислати обсерваторів на найближчі „вибори", які 16 березня ц. р. відбудуться в Совєтському Союзі. Тоді „вибиратимуть" так званих делегатів до Верховного Совєту, який є совєтським „парляментом" з його двома „палатами". Радою Союзу і Радою Національностей. Совєтські запросини прийшли, як реванш за приїзд трьох совєтських обсерваторів під час президентських виборів в 1956 році. Тими обсерваторами були Л. М. Соловйов, В. Л. Кудрявцев і М. І. Рубінштейн, при чому тільки цей останній трохи знав англійську мову і дещо визнавався в американських відносинах. Тепер до Совєтського Союзу виїдуть теж три американці, однак покищо їх не устійнено. Совєти, очевидно, будуть хвалитися спокоєм під час „виборів" і „одностайністю", з якою невільничі маси маршуватимуть до виборчих домівок та вкидати картки з кандидатами, згори призначеними верхівкою компартії.

У СВІТІ

● **На південному підбігуновому обширі,** яку зайняла совєтська дослідна експедиція у зв'язку з міжнародним Геофізичним Роком, розбудовано базу „Мірний" з близькими до бігуна станицями „Піонерская", „Комсомольская", „Совєтская" і „Восток". 30 і 31 січня ц. р. 200 американців із бази, створеної на самому бігуні і довкола нього, склали „візиту" совєтським полярним дослідникам, припливши до „Мірного" криголамом „Бартон Айленд". Командант совєтської бази Евгеній Толстіков і шеф ґеофізичних досліджень Григорій Матвійчук частували американських гостей і знайомили їх із своїми дослідами.

● **Трьох комуно-китайських** міністрів і 44 „послів" „парляменту" усунено з їх становищ за „правий ухил" взято під домашній арешт. Вони чекають на відправлення вглиб Китаю на хліборобську роботу, яка має їх „ідеологічно перевиховати". Між „вичищеними" є дуже відома китайська комуністична письменниця Тінґ Лінґ.

● **Кипрський грек,** 35-річний Панайотіс Георгіо, водій автобусу,їхав із 30-ма пасажирами з Нікозії до м. Кроносу. Перед в'їздом до того міста зупинили його на шляху три особи. Один з них вийняв пістолє і застрелив водія. Це — черговий терористичний акт підпільної організації. Атмосфера на тому нещасному острові знову погіршилась.

● **Студенти університету** в Делі, столиці Індії, віддавна боролись за те, щоб до загальної університетської харчівні мали доступ також жінки. Цю назадницьку традицію до певної міри наперeламано, коли минулого тижня запрошено на обід шведського амбасадора і його дружину. Проте й надалі студентам не вільно запрошувати до харчівні жінок, а це право матиме тільки університетська управа.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ОБ'ЄДНАНА АРАБСЬКА РЕСПУБЛІКА

Минулої суботи 1 лютого ц. р. проголошено створення з двох теперішніх суверенних держав — Єгипту і Сирії — одної держави під назвою Об'єднана Арабська Республіка. Її територія охоплює 438,432 кв. милі (себто приблизно стільки як разом узяті території Франції, цілої Німеччини, Греції, Голландії, Бельгії і Швайцарії) і кругло 27 мільйонів населення. Об'єднана Арабська Республіка — не федерація чи конфедерація, а цілком одностайна держава з одним президентом і урядом, одним парляментом і одним військом. Автори проклямації вказують на найважливіший чинник, що усуцільнює цей новий державний твір: одну арабську націю.

Проте, ця подія дуже многогранна. Як твердять західні кореспонденти з усіх середньо-східніх столиць, ніхто властиво, включно з самими єгиптянами й сирійцями, не здає собі ще ясно справи з причин тієї події, тим паче з її наслідків. А вже в усіх інших арабських країнах і в усьому зовнішньому політичному світі першим враженням із вістки про цю подію було — збентеження.

Отож, найперше, міжнародний політичний світ заскочений раптовістю єгипетсько-сирійського об'єднання. Правда, в Сирії частіше й голосніше, ніж в Єгипті, говорилось про федерацію двох країн, з остаточною ціллю — сфедералізувати всі арабські нині суверенні країни. Але ніколи не говорилося про те, що, замість федерації, має прийти повне державне об'єднання. Наскільки раптово й непідготовано переведено це проголошення, вказує факт, що нова країна ще не має конституції, в Генеральному Секретаріяті Об'єднаних Націй невідомо, як буде з дотеперішніми репрезентаціями Єгипту і Сирії, нічого не зроблено ще щодо створення єдиного господарського обширу. Навіщо ж було так спішитися? Які причини спонукали керівників обох держав до цього поквапного кроку?

Знавці відносин пояснюють це двома головними причинами: натиском збоку амбітного президента-диктатора Єгипту Ґамаля Абдель Нассера, який мріє про єдину арабську країну від берегів Атлантійського океану на заході по Перську затоку на сході, — і внутрішньою ситуацією в Сирії, на яку з черги найбільший вплив мала закордонна єгипетсько-сирійська політика. Президент Нассер з'ясував цілі, до яких змагає, у своїй книжці „Визволення Єгипту — філософія революції". В цій книжці він формулює динаміку модерного арабського націоналізму. Однак, знавці середньо-східніх відносин твердять, що в книжці Нассера трудно розмежувати теорію арабського націоналізму і його ідеальний зміст від персональних змагань автора. Тому, покликаючись на сумний історичний досвід такої комбінації — теорій про цілі нації і персональних амбіцій диктатора, — „Ню Йорк Таймс" переводить паралелю поміж названою книжкою Нассера та „Майн Кампфом" Гітлера і поміж об'єднанням Єгипту й Сирії і „аншлюсом" Німеччини й Австрії. У цій паралелі найвірніше те, що мовою і культурою німці й австрійці може ще ближчі, ніж сирійці й єгиптяни, а в Австрії більшість мешканців була в 1938 році так само за „аншлюс", як це нині є в Сирії у відношенні до Єгипту.

Поділ арабського світу на цілу шахівницю маленьких країн — безумовно ненормальний залишок спершу турецького, а потім англо-французького колоніялізму. І коли б процес об'єднування арабів ішов спонтанно з арабських патріотичних кіл — можна було б тільки вітати його, як прояв здорового націоналізму. Але глибокі підозріння мусить породжувати факт, що Єгипет і Сирія стоять під сильними совєтськими впливами, і що такий попередній революційний акт през. Нассера, як націоналізація Суезького каналу, хоч сам собою був правильний, був виреж исерований совєтським амбасадором у Каїро. Теперішня підозра поглиблюється, коли читаємо, що найближчою країною, яка ніби хоче пристати до Об'єднаної Арабської Республіки, є Ємен — третя арабська держава, яка дістає зброю від Совєтів і веде просовєтську й антизахідню закордонну політику.

У новоствореній державі найцікавіше те, що Єгипет і Сирія не мали спільних кордонів. Для осягнення одноцілости треба би приєднати до нової держави щонайменше Ливан. Але з приєднанням Ливану чи Йорданії — зліквідовані були б прозахідні бастіони в арабському світі. Чи не є це безпосередньою ціллю проголошеного акту?! А трохи дальша ціль ясна: контролювати доплив середньо-східньої нафти на Захід, бо 90% її мусить плисти або нафтопроводом через Сирію, або Суезьким каналом, що ним володіє Єгипет. Коли б у новій державі вирішний голос мала Москва, якій Єгипет і Сирія заставили велику частину своїх природних багатств і продукції, то наслідки не були б веселі. Цим і треба пояснювати ті підозріння і недовір'я, з яким західній світ прийняв вістку про створення єгипетсько-сирійської Об'єднаної Арабської Республіки.

ЗБРОЙНА ПЕРЕВАГА ЗДА

Відомий американський мілітарний експерт Гансон В. Болдвін почав друкувати в щоденнику „Ню Йорк Таймс" (в числах від 1 лютого ц.р.) серію статтей про сучасну мілітарну силу З'єдинених Держав Америки. В другій статті цієї серії Болдвін — на підставі всесторонніх інформацій та аналізи існуючих даних — порівнює збройні сили та спроможності З'єдинених Держав Америки і Совєтського Союзу й у висліді цього ствердже, що під сучасну пору З'єдинені Держави мають значну збройну перевагу над Совєтами, не зважаючи на те навіть, що Совєтам повелося в деяких мілітарних ділянках наздогнати, а то й випередити Америку.

Найбільшу перевагу мають З'єдинені Держави в ділянці летунства. У летунських збройних силах і в летунських з'єднаннях американської армії та фльоти (включно з морською піхотою) служить понад 37,000 вояків, у тому числі понад 22,000 летунів у самих летунських збройних силах. Крім того, ЗДА мають у резерві яких 5000 до 6000 летунів. В той час Совєти диспонують всього 20,000 летунів в активній службі, і якими 10-15 тисячами летунів у резерві. Особливо ж великими можливостями й засобами диспонують З'єдинені Держави Америки в ділянці протилетунської оборони. Збільшилися ці засоби й можливості особливо з продукцією нових спеціяльних протилетунських літаків і протиракетних ракет, з допомогою яких можна вистрілювати атомові стрільна. Не мають ЗДА, так само, як і Совєти, ще відповідної оборони проти далекосяжних балістичних ракет, як також проти атомових ракет, вистрілюваних із кораблів або підводних човнів. Командування летунських збройних сил ЗДА переконане, що воно може спустошити Совєтський Союз, не зважаючи на всі оборонні засоби, як і на те, що Совєти мають у десять разів більше від З'єдинених Держав протилетунських радарових улаштувань. Совєти безупину і в скорому темпі посилюють свою протилетунську оборону, і військові експерти думають, що ЗДА — на випадок збройного налету на Москву — мусіли б втратити перших 100 літаків.

Велику загальну перевагу над Совєтами мають ЗДА і на морі, у морських збройних силах, не тільки кількісну, але й якісну. З'єдинені Держави розпоряджають під сучасну пору 15 великими і 8 меншими авіоматками (літаконосцями), в той час, як Совєти не мають ні одного літаконосця. Переважають ЗДА Совєтський Союз і в кількості та озброєнні нищильних кораблів (245 проти 200). Але, з другого боку, Совєти, почавши від кінця другої світової війни, здобули видатну перевагу в будуванні підводних човнів, яких мають правдоподібно 475 проти 110 американських, і в будуванні кружляків, що їх мають уже 27 проти 20 американських. Цю совєтську перевагу зрівноважує потрохи факт, що З'єдинені Держави Америки побудували вже три підводні човни, порушувані атомовою енергією і будують або готуються будувати ще 16 атомових підводних човнів. Так само ні один із совєтських підводних човнів не пристосований досі до вистрілювання ракет. Факт, що в останньому часі Совєти сповільнили будівництво підводних човнів і кружляків, свідчить про те, що вони готуються будувати атомові підводні човни і пристосувати деякі з існуючих до вистрілювання ракет. Переважають Совєти ЗДА також в ділянці океанографічних досліджень, маючи кругло 30 надводних і підводних кораблів, що займаються фотографуванням, вивчанням морського дна і глибин та збиранням потрібних для оборони даних.

Якщо ж іде про суходільні збройні сили, то тільки в цій ділянці мають Совєти значну перевагу над З'єдиненими Державами Америки. Під теперішню пору диспонують вони 175 дивізіями (кожна з них нараховує від 13 до 16 тис. вояків) і на випадок мобілізації мають можливість поставити за 30 днів ще яких 300 дивізій. За підрахунком Болдвіна, Совєти вдержують сьогодні таку кількість дивізій: у Східній Німеччині — 22, в Польщі — 2, на Мадярщині — 7, в Румунії — 2, в західній частині Совєтського Союзу — 75, в південних і центральних областях СССР — від 15 до 30, на Сибіру, Далекому Сході та в північних областях СССР — від 37 до 52. З'єдинені Держави мають під зброєю всього 18 дивізій: 5 — в Західній Німеччині, 2 — на Кореї, 2 — в Окінаві і на Гаваях і 9 у З'єдинених Державах (в тому числі дві дивізії морської піхоти). Останнім часом ЗДА, з ощадностевих та інших оглядів, зменшили свої суходільні збройні сили. Повинні були зробити це й Совєти, але немає ніяких даних на те, що їхні заяви про редукцію (640,000 у вересні 1955 р., 1,200,000 в травні 1956 р. і 300,000 в січні 1958 р.) відповідають дійсності.

Під сучасну пору і в найближчому майбутньому З'єдинені Держави мали б можливість не тільки спустошити Совєтський Союз з допомогою бомбардування атомовими бомбами, але й почати інвазію на совєтську територію з усіх своїх баз навколо евразійського континенту. Цю перевагу посилює ще й той факт, що З'єдинені Держави мають такий запас атомової і водневої зброї, що зможуть з її допомогою знищити всі воєнноважливі центри в Совєтському Союзі (таких центрів нараховує Болдвін від 60 до 100). Командування американським стратегічним летунством диспонує під сучасну пору 39-ма „крилами", кожне з яких нараховує 45 бомбардувальників, і крім того понад 2000 розвідувальних літаків. Ця летунська збройна — ударна й відплатна — сила є головним фактором безпеки ЗДА і вільного світу.

Вплачуючи членську вкладку до Українського Народного Союзу, Ви не тільки користаєте з дешевого забезпечення життя в найбільшій українській братській організації. Ви теж допомагаєте УНСоюзові ширити правду про Україну його англомовними виданнями, та скріплюєте політичне і культурне життя представників України у вільному світі.

ПЕРЕГЛЯДАЮЧИ СОВЄТСЬКУ ПРЕСУ

Для покійників — найкращі умови

Совєтська влада, яка дбає про своїх громадян і про задоволення всіх їхніх потреб від колиски і аж до могили, у січні місяці затурбувалась станом міських цвинтарів. Московські „Ізвєстія" і київський „Перець" вислали по містах СССР своїх кореспондентів, щоб цю справу докладно обслідували. І от, внаслідок обслідування, невеселий образ постав перед очима читачів цих газет.

Виявляється, що на цвинтарях сторожі масово беруть з громадян хабарі за вигідніше місце для покійників, хуліганські елементи руйнують надгробки, плюндрують і опоганюють могили, ламають хрести.

Громадянка Куплєєва скаржиться редакції, що на Ваганьковському кладовищі, без ніяких на те підстав, розвалили могилу її сестри, а на тому місці поховали другого, очевидно достойнішого покійника — за згодою адміністрації.

Вдова письменника Язвіцького, похованого на Ново-Дівичому кладовищі, з обуренням пише, скільки то їй прийшлося перейти митарств, щоб роздобути документи на нішу, де б вона могла поставити попіл свого дорогого мужа.

На кладовищі в Могилів-Подільському злодії крадуть не тільки квіти та хрести, а й пам'ятники. У місті Тульчині кладовище-пустир, на якому пасуться корови. У такому ж стані цвинтарі в Немирові, Томашполі, Вінниці та інших містах. Цвинтарну адміністрацію — пише кореспондент „Перця" — врятовує лише те, що покійники поводять себе спокійно і скарг не пишуть...

Читачі запитують редакцію: яких же заходів уживається, щоб припинити обурливі вчинки відвідувачів і сторожів на кладовищах? „Ізвєстія" звернулися в цій справі до московської міської ради, а та — до тресту похоронного обслужування. Начальника контори експлюатації цвинтарів (такий його офіційний титул!) в результаті тої інтерпеляції усунено з посади. Але що з того — по всіх містах, що їх об'їхали кореспонденти, стан ще гірший.

Статтю на тему цвинтарів „Ізвєстія" (16 січня ц. р.) закінчують промовистою інформацією, що характеризує мешканеву кризу в Совєтському Союзі. „У пресі, — читаємо в цій статті, — вже порушено питання про необхідність виселити з кладовищ усіх сторонніх громадян, які там мешкають..."

Совєтська влада дбає про покійників...

Хрущов — винахідник

У Свіфтових „Подорожах Гуллівера" читаємо про фантастичну країну, в якій учені ціле своє життя присвячували чудернацьким винаходам. Один, наприклад, старався привчити павуків, щоб вони, замість ткати павутиння, снували шовк. Другий, щоб облегшити працю хліборобів, пропонував закопувати в полі дубові жолуді і випускати на те поле свині. Шукаючи жолудів, свині перериють землю своїми рилами, і таким чином хлібороби не потребуватимуть її орати. В тій фантастичній країні було багато ще й інших винахідників такого роду.

Нікіта Хрущов, який прославився вже багатьма винаходами в ділянці внутрішньої і зовнішньої політики і якому належить сентенція: „кукурудза — це сало і штани разом" — прославив себе недавно ще одним винаходом в ділянці сільського господарства. І так, не читавши „Подорожей Гуллівера", він запропонував 22 січня в Мінську колгоспникам ділитися працею з... свиньми. „Відомо, — казав Нікіта Сергійович, — що збирання картоплі справа не легка. На засів і обробіток одного гектара картоплі треба 1.6 чоловікодня, а на збирання врожаю — у кілька разів більше. Отож, треба восени виганяти свиней на поле, щоб вони самі збирали картоплю на певній, визначеній їм площі. Свиняче м'ясо буде тоді смачніше і дешевше..."

Чи треба за цю працю свиням нараховувати трудодні — Хрущов не сказав.

По той бік істини

У Совєтському Союзі, де згідно з конституцією всі громадяни й громадянки рівноправні, в практиці виглядає цей пункт дещо інакше. Ось як ілюструє рівність громадян перед законом кореспондент „Перця":

Ні, — пише він, — ми не були свідками цієї події. Але ми прочитали протокол, в якому подію описано, і перед нами вималювалась така картина.

Вулиця в Талалаївці, Сумської области. На вулиці автомобільна катастрофа: стоїть машина, а поряд лежить людина. Хто на кого наскочив?

Про це ми дізнаємося з вищезгаданого протокола:

„Назустріч автомашині, лівим боком дороги, йшла громадянка У., яка в момент наближення автомашини розгубилася і, порушивши елементарні правила обережности, вдарилася об машину..."

Так от, значить, як воно сталося! Винна не машина. І той, хто сидів за кермою машини — невинний. Винна громадянка У., яка вчинила наскок на машину. Не машина її, а вона машину стукнула, маючи, очевидно, намір збити її з коліс. Але їй не вдалося це зробити! Бо за кермою машини сидів не якийсь там звичайний водій, а сам товариш Крупський — начальник талалаївського районного відділу міліції".

Ось воно в чому справа!

В. С-ко

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ПРО УКРАЇНСЬКИХ ПОСЛІВ в АВСТРІЇ

У календарі на 1958 рік є стаття мґра В. Бучацького під наголовком „50 років тому". На 94 сторінці подано вислід червневих виборів до австрійського парляменту в 1907 році. Отже у тому виказі подано як послів д-ра І. Макуха, д-ра Ст. Барана та д-ра В. Загайкевича. Д-р Іван Макух і д-р Степан Баран не були ніколи послами до австрійського парляменту, а д-р Вол. Загайкевич не був вибраний послом до австр. парляменту в червні 1907, але щойно в 1911 році.

З високою пошаною

Ф. Олесницький.

Юрій Таркович

ХТО ТАКИЙ ГЕНЕРАЛ МАЛЕТЕР?

У зв'язку з жовтневою революцією на Мадярщині прізвища двох людей особливо залишилися в пам'яті західнього світу: прем'єр-міністра Надя і міністра оборони короткотривалого уряду в Будапешті, генерала Пала Малетера. Прізвище цього останнього, прославленого, як легендарний герой, знову виринуло у зв'язку з подіями в Об'єднаних Націях, куди запрошували недавно його колишню дружину з Канади (перебуває в Торонті з трьома дітьми).

Генерал Малетер, що має стати чи вже став перед судом в Будапешті, народився у словацькому місті Кошиці 1917 року. Батько його був адвокатом. До зайняття міста Кошиць у 1939 році Мадярщиною, Малетер проживав весь час у Чехо-Словаччині, де закінчив медичний факультет Празького університету і в 1939 році вступив до мадярської армії. Вже через рік після того він вступив до військової академії, а по закінченні її в 1942 році, був висланий на східній фронт в ранзі поручника. Там попав у совєтський полон, хоч є деякі факти, які вказують на те, що він сам перейшов на совєтський бік.

По зайнятті Києва совєтськими військами, в 1943 році Малетер вступив у совєтську партизанську школу, закінчивши яку опинився в Трансильванії, яка тоді була під владою Угорщини. Тут вів большевицьку партизанську війну проти мадярської і німецької армій.

У 1945 році Малетер вступив до мадярської комуністичної партії і в тому ж році був призначений командантом батальйону в місті Вац. В 1948 році він уже має ранґу підполковника, а незабаром після того призначається до мадярського генерального штабу. В 1955 році Малетер — комендант мадярських військово-інженерних частин, які розміщувались у тепер добре відомих касарнях Кіліяна в Будапешті.

Про ролю Малетера під час мадярської революції ходять найрізноманітніші чутки. На Заході назагал вважають його за одного з провідників революції, але більшість мадярських утікачів, які його особисто добре знали, доводять, що Малетер приєднався до революціонерів лише 28 жовтня 1956 р., отже тоді, коли здавалося, що протисовєтські сили вже перемогли. Відомо, що ще 25 жовтня Малетер дав наказ своїм військам стріляти в цивільне населення, яке оточило касарні, намовляючи вояків приставати до революціонерів.

Ситуація на Мадярщині під час революції фактично кожного дня змінювалася і міняли своє обличчя націонал-комуністи, до яких, без сумніву, належав Малетер. Коли розпочалися бої із совєтськими військами, він обороняв мадярський комуністичний уряд, коли перемагали повстанці, ніби то їх підтримував, але щойно тоді, коли прем'єр-міністер Надь уклав перше перемир'я з Совєтами, внаслідок якого совєтські війська мали покинути Мадярщину, щойно тоді Малетер приєднався одверто до протикомуністичних сил, хоч про це оголосив офіційно лише 31 жовтня, коли все виглядало на те, що совєти таки покинуть Мадярщину. Того ж дня його призначено міністром оборони і підвищено до ранґи генерала. Малетер, очевидно, не знав усіх совєтських трюків і вірив у те, що Москва дотримає своєї обіцянки про стягнення совєтських військ з Мадярщини.

Колишня дружина Малетера, яка свідчила перед Об'єднаними Націями, розвелася з ним за чотири роки перед революцією і тепер заявляє, що одною з причин розводу були комуністичні переконання її чоловіка. Все виглядає так, що генерал Малетер ніяким героєм не був, а тільки обставини зробили його ім'я відомим у всьому західньому світі. В кожному разі мадярські втікачі уважають його безхребетним націонал-комуністом і кар'єристом.

Інтерв'ю з „Дослідником"

Ню Йорк. — Одна радіовисильня в Ню Йорку запросила журналістів послухати сиґналів з космічних просторів, що їх передає американський сателіт „Дослідник". Коли численні журналісти виповнили залю, вони почули тихий, але чіткий голос: „Я народився перед північчю 31-го січня, тому легко визначити мій вік. Вже від першої хвилини мого життя я подаю вам інформації про космічні проміння, температуру та дещо інше, чим цікавляться фахівці під час Міжнародного Геофізичного Року. Щоб оббігти довкола Землі, потребую коло 118 хвилин; я їх точно не рахую, бо не маю часу, але ваші вчені деколи обраховують тривалість мого одного кружляння довкола Землі тільки на 115.3 хвилини. Час тривання мого кружляння не змінився, і вчені мусять навчитися краще його обраховувати. Хто з вас хотів би мене бачити в телескопі або далековиді, той мусить наперед довідатися від фахівців, коли я появлююся над даною місцевістю і під яким кутом та в якій частині неба. Літаю на висоті 1,800 миль, але спускаюся і до 187 миль. Кружляю вже 5 днів, але досі не вдалося мені зустрітися з совєтським „Спутніком" ч. 2, бо він втікає від мене. Мабуть, йому заборонили мати зв'язки зі мною — представником вільного світу". Після такого вступного слова, журналісти мали можливість слухати сиґнали, передані з „Дослідника".

ПРИСНИЛОСЯ...

Приснилося:
вертаюсь я додому,
І ти мене стрічаєш, дорога,
Встає дуга
веселки після грому,
Як символ щастя,
райдужна дуга.
Затихнув бур
розкотистий відгомін,
Озон в повітрі —
тільки пий і пий,
Усе тут рідне,
все таке знайоме:
І луг, і гребля,
й погляд твій ясний.
Звільнивсь наш край,
доволі жити різно,
Безбарвних років
щезла каламуть,
Цвітуть - цвітуть
лілеї білосніжні
На срібнім плесі
радісно цвітуть.
Приснилося:
ідем ми понад ставом,
Шумлять привітно
верби нам у слід,
Пливуть хмарки
легенькі, кучеряві
У синім небі
з заходу на схід.
Лондон, 1957.

АНДРІЙ ЛЕГІТ

Олексій Воронин

У КИЄВІ СОРОК РОКІВ ТОМУ

(3)

Далі в Універсалі говориться про багато практичних завдань, які треба здійснити новому Урядові Незалежної України, як от: демобілізація армії й організація народної міліції, відбудова воєнних руїн коштом держави, розв'язання земельної проблеми, відновлення праці фабрик і заводів, і т. д. і т. д.

І далі пише Христюк у своїй „Історії Української Революції":

„Коли Грушевський промовив „одинні Україна стає самостійною, ні від кого незалежною"... заля вибухла громом оплесків і вигуків „слава!", які стократ лунають у залі, аж стіни дрижать. Кілька разів читання припиняється оваціями, особливо при словах, що Генеральний Секретаріят переіменовується в Раду Народних Міністрів, що Україна повинна бути очищена від насланих з Петербургу насильників та при згадці про земельну реформу й національно-персональну автономію. Так вітало Універсал свідоме українське громадянство, що заповнило тієї пам'ятної ночі залю Педагогічного Музею..." „Після голосування тексту Універсалу М. Грушевський урочисто промовив: „Четвертий Універсал Центральної Ради схвалено. Україну проголошено самостійною й незалежною Народною Республікою". У відповідь почувся спів „Ще не вмерла Україна", який підхопили всі присутні..."

Сталося... Кращі представники українського народу спромоглися таки стати на шлях, гідний великої нації, висловити IV Універсалом слова і наміри, яких треба було сподіватися від справжніх державних мужів.

Як бачимо, зміст IV Універсалу Української Центральної Ради, як небо від землі, відрізняється від змісту свого попередника — III Універсалу — і ясністю політичної концепції, і виразністю незалежницьких самостійно-державницьких прагнень, що нуртували всередині мас українського народу, і днем 22-го січня 1918 року позначили новий, нечуваний в усій історії України етап.

І, хоч короткий, передостанній уступ IV Універсалу, ще звучить так:

„...Цьому Найвищому нашому Органові (Українським Установчим Зборам) належить рішити про федеративний зв'язок з народними республіками бувшої Російської імперії", — неначе згори накидаючи тому Найвищому Органові незалежної держави припис — таки федерувати, таки зв'язатися, і хоч у цьому ще відчувається оте незрозуміле сьогодні піклування про долю колишньої Російської імперії чи її народів, — то це вже справи не міняє.

А щоб знайти все таки пояснення тому відгомонові „братерських" почуттів до „народних республік бувшої Російської імперії" (а, значить, і до Московської?), треба пригадати собі, за яких обставин IV Універсал зародився, визрівав і народився, в якому оточенні, в якій атмосфері жили й діяли ті, що обезсмертнили свої імена схваленням його і перетворенням у закон.

Київ у ті часи, за приблизними підрахунками, мав понад 600,000 населення, за деякими версіями — до трьох чвертей мільйона. З того не менше як третина було елементу наносного, чужого і наскрізь ворожого всякій думці про українське відродження. Це були тисячі втікачів із півночі. Після повалення трону в керівних військово-політичних колах розгромленої царської імперії панував намір зосередити всю боротьбу за реставрацію розбитого корабля Росії на території України, зробити її плацдармом відбудови старого режиму і самодержавного ладу московських царів. І тому на Україну заздалегідь хмарами посунуло все російське панство — від нащадків московських бояр — усякого служилого й заслуженого у царя дворянства до незчисленної зграї так чи інакше причетних до петербурзького царського двору. Родовиті і малородовиті князі, княгині й княженята, незчисленна армія офіцерні — від генералів до прапорщиків, титуловані й нетитуловані урядовці, банкіри, — все це припливало й осідало брудним намулом на чистому й здоровому днищі такої оази, якою був тоді наш красень Київ, і все це творило тут свої брудні, дріб'язкові ґешефти.

І хоч думку зробити з України плацдарм для відновлення московського самодержавства москалі скоро залишили, відчувши й побачивши, що з українцями московських щей не звариш, бо вони знають свій борщ, і хоч москалі центр своєї уваги перенесли на податливіші для того Кубань і Донеччину, увесь згаданий намул в основі своїй залишився в Києві, угрівся на новому місці і творив тут своє ганебне, з погляду інтересів українського народу, діло.

Всі ті тисячі й десятки тисяч потерпілих крах свого імперського корабля конспірували, змовлялися, інтриґували, нашіптували, аґітували, розкладали здорові українські війська, зажерливо спекулювали на чорній біржі. Біля славнозвісної тоді в Києві кав'ярні Семадені на Хрещатику від ранку до ночі кублилися незчисленні юрби представників того намулу, спекулюючи, гуртом і вроздріб, продаючи інтереси українського народу. Те саме робилося за зачиненими дверима аристократичних житлових будинків, так званих „особняків" на Липках, на Печерську, на Лук'янівці. Великий Покровський монастир на Львівській вулиці просто перетворено було на штаб-кватиру великокнязівських недобитків із Петрограду, звідки по всіх каналах виходили директиви про підкопи, корупцію, розклад життя молодої Української Народної Республіки.

З другого боку, значна частина робітництва київських фабрик і виробень була під цілковитим впливом большевицьких аґітаторів, керівництво робітничим рухом було тут виключно в руках жидівських. Хіба не гірким анекдотом пахне, наприклад, така мала деталь із галузі ідейного провідництва робітничими масами Києва в ті часи:

Большевики в Києві, щоб протидіяти Українській Центральній Раді і боротися з нею, створили свій власний Воєнно - Революційний Комітет, що, як пише Дм. Дорошенко на стор. 167 своєї праці, складався з двох братів Пятакових, Бакінського, Введенського, Дори Іткінд, Каручінера, Гамарника, Лебедева, Крейцберга, Зарніцина, Пурке і Кулика. „За винятком Кулика, — пише історик, — серед большевицьких ватажків не було, як бачимо, ні одного українця..."

Але вся іронія цього твердження в тому, що й сам Кулик, хоч і називав себе Іваном, та ще й Ульяновичем по-батькові, був також, як і всі перечислені вище ватажки, жидом. Походив десь із Білоцерківщини, на Київщині. Я персонально його добре знаю. Був він пізніше совєтським амбасадором десь у Бразилії чи в Арґентині, а потім — якийсь час головою спілки українських письменників у Харкові...

В такому оточенні і в такій атмосфері визрівав і народився славетний документ доби — IV Універсал Української Центральної Ради. І коли згадаємо все те, то сьогодні, в день 40-річчя з часу тієї знаменної події, ми всі, без винятку, якнайшанобливіше, в побожності схилимо свої голови перед іменами тодішніх наших політичних діячів — творців IV Універсалу про незалежність України.

ДЕКЛЯРАЦІЯ

КОМІТЕТУ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ В СОРОКРІЧЧЯ ПРОКЛЯМАЦІЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ

Український народ має світлу історію. Це історія великого европейського народу. Мав він своїх могутніх володарів, князів Церкви, людей науки, мистецтва, воїнів і здібних організаторів у кожній ділянці державного життя. Ця історія сягає в глибину віків і нараховує уже більше, як тисячу років.

У чотирьох періодах української державности — князівської, литовсько-української, козацької й найновішої доби, що разом потривали впродовж 700 років, це величня історія Русі-України.

Це великий життєвий досвід і безперервна боротьба за людські і національні ідеали, це тріюмф непереможного духа українського народу.

Маючи перед очима геройську боротьбу й мучеництво наших предків і сучасників, ми, українці Канади, в почутті нашої історичної відповідальности за долю України, зібрані на Маніфестаційній Академії у Вінніпеґу, в дні 26 січня 1958 р., для відзначення 40-річчя Проклямації Української Народної Республіки, стверджуємо наступне:

1. Український нарід від віків цінить волю більше, як своє життя. На своїй рідній землі він бажає жити самостійно та розбудувати матеріяльні й духові вартості.

За здійснення волелюбних постулятів країнського народу стоять муром усі українці, їх Церкви, їх громадські організації та всі українські репрезентаційні установи у вільному світі.

2. Українці Канади ввесь час свого поселення в цій країні несли від себе українському народові моральну допомогу й жертвували на визволення України свій важко запрацьований дорібок. Немає такої сили, щоб відвела їх від того шляху. Українці Канади далі допомагали Україні позбутися окупантів і в нав'язанні до акту 22 січня 1918 року відновити своє державне життя через вибір у демократичних виборах свого народного представництва її вільного уряду.

В 40-річчя Української Національної Революції й відбудови Української Держави українці Канади прирікають віддати справі визволення України свою щиру працю та під проводом Комітету Українців Канади вони будуть продовжувати заходи перед своїм урядом у Канаді, щоб визволення України стало невідкладною проблемою на міжнародному форумі.

3. Українці Канади з жалем стверджують, що існують ще у вільних країнах світу кола в найвищій суспільній і політично-державній ієрархії, що затаюють, перекручують і всіми способами применшують перед своїми народами справу визволення України. На міжнародному форумі вони поступають так, мов би в 1917 році не було революції на українських землях і якби в той час там не існувала Українська Держава. Для них на просторах Східньої Европи ще дотепер є тільки Росія і їхня ментальність не може сприйняти дійсного політичного факту, що там існує.

Цей шлях відставання від політичних фактів є джерелом неуспіхів заграничної політики демократичних держав, і направити це можна тільки в той час, якщо демократичні країни у своїй заграничній політиці щиро приймуть принцип визволення народів.

4. Зміни, що сталися в Україні по смерті Сталіна, такі неістотні, що нема основи говорити про якусь еволюцію того комуністичного режиму й не можна вірити, що правляча комуністична верхівка вже зрозуміла банкрутство її національної полівики, окрема в Україні. Править там таки не Київ, а Москва, що обмосковлює дальше систематично українські міста й намагається різним способом творити совєтську людину, без роду, Батьківщини, Бога — під московським диктатом.

Централістична, протинародна, колоніяльна система в господарці, культурі й політиці триває далі й відповідні органи ОН, покликані до розгляду цих справ, повинні знайти відповідні шляхи для їх припинення.

5. У сорокріччя великого чину українці Канади клонять свої голови перед героїчною боротьбою українського народу на Батьківщині та, нагадуючи своїм братам у вільному світі про конечність внутрішньої згоди і співпраці, вітають Українську Національну Раду на шляху до об'єднання усіх українських політичних сил на еміґрації, що є одною з важких передумов здійснення і закріплення ідеалів, висловлених в Актах 22 січня 1918 р. і 22 січня 1919 р.

Водночас українці Канади бачать потребу координації сил для боротьби проти московського большевицького імперіялізму з усіми поневоленими країнами, в першу чергу з близькими сусідами України, однак при передумові, коли вони вповні визнають право українського народу до незалежности й не будуть посягати по українські етнографічні території.

Ця Декларація була ухвалена на Крайовій Громадській Конференції 24-25 січня, 1958, з нагоди центральних святкувань у Вінніпеґу Сорокріччя з дня Проклямації Незалежности України. Декларація була проголошена на Маніфестаційній Академії у Міській Авдиторії міста Вінніпеґу 26 січня.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Йонґставн, Огайо

Різдвяний Концерт.

Концерт колядок, який за ініціятивою пароха о. Лева Адамяка влаштовує щорічно під час різдвяного сезону Українська Католицька Церква Пресвятої Тройці в Йонґставні ввійшов вже в традицію та певно остане одним із сталих різдвяних звичаїв і в будучих роках. Цього року відбувся в нас Концерт в неділю 29 грудня 1957 р. Цьогорічний Концерт був звеличаний присутністю Владики Архиєпископа Кир Константина, який як раз в цім часі був в Йонґставні на візитації парохії.

Концерт розпочав привітальною промовою о. сотрудник Павло Бурак, а мішаний церковний хор „Воян", під диригентурою учителя Антона Когута, відспівав „Слава во Вишніх Богу" в аранжеровці Вортнянського. Відтак цей хор заспівав нам гарно в дальших своїх виступах кільканадцять добре підібраних коляд в супроводі струнного квінтету, зложеного з родини Петриків мґр. Мирона Жмуркевича, панни С. Ярош та Д. Прексти акордіоніста. Крім колядок програма концерту була багата також і на інші добрі виступи. Пані Марія Пітак заспівала при фортепіяновім супроводі панни Дайени Денена сопранове сольо з ораторії Генделя „Месія" та Різдвяний Кант Адольфа Адамса, а п. Михайло Мигаль відспівав сольо „О Свята Ніч", та „Різдвяна пісня". Малий Михайло (Перрі) Вілан добре забавив публіку своїми дотепними танками. Поміж виступи хору були вставлені також деклямації — святочні побажання, які виголосили: хлопчик Я. Горбачевський та дівчатка М. Голубович і Л. Мисів.

До цісі святочної програми дуже добре підходив реферат про „Значення Рождества Христового" та про сполучені з цим святом різдвяні звичаї, з окрема Коляди, який виголосив д-р Роман Стахура.

По скінченні багатої та цікавої програми, виступив з кінцевим словом - подякою парох о. Лев Адамяк. Численна публіка була незвичайно вдоволена з концерту, на якому присутність Високого Гостя-Владики додала торжественности та святочности.

Дуже добрим майстром церемонії та заповідачем поодиноких точок програми був п. Михайло Юрчишин.

При цій нагоді можна згадати, що наша церква Прес. Тройці була гарно наново помальована та відновлена. Працю, яку переводив відомий мистець С. Гординський при помочі мистця Р. Пачовського та мґр. п. Грицина, була покінчена перед Різдвяними Святами.

Д-р Роман Стахура.

Трой, Н. Й.

Відзначення 40-річчя Незалежности України.

Достойний посадник міста Трой Джан Дж. Пирселл в середу 22-го січня 1958 підписав проклямацію про те, що 22-го січня проголошене є Днем Української Незалежности. Того ж дня над Управою міста побіч американського прапора повівав і український синьо-жовтий прапор. В цій церемонії брав участь Відділ Українського Конґресового Комітету, очолюваний п. Стефаном Коновальчуком. Крім цього в цьому відзначенні брали участь ще такі особи: Джан Романишин, Юджін Наболотин, Катерина Клим, Лев В. Говп і Василь Колодій. Пані Катерина Клим вручила посадникові міста гарний Альбом із фотографіями, обкладинка якого є гарно ґравірована в українських національних кольорах. Пані К. Клим була одіта в українській народній ноші, а дарунок фундував Відділ УКК в Трої.

В. Колодій.

Шикаґо, Ілл.

Заклик Українського Музею-Архіву до людей доброї волі!

В Шикаґо, Ілл. є Український Архів-Музей (адреса: Україніян Архів-Музеум, 2453 Вест Шикаґо Евню, Шикаґо 22, Ілл., ЗДА).

Музей має власний 3-поверховий будинок, що його придбано при видатній грошовій допомозі відомого мецената д-ра Мирослава Сіминовича і жертвенних українських громадян.

Музей має різні відділи, між ними також Історично-воєнний. В зв'язку з 40-літтям Української Державности Відділ хоче улаштувати в половині квітня виставку. Деякі матеріяли маємо. Важні є матеріяли відносно періодів і військових формацій УСС—УНР—Гетьманщина — УГА — Карпатської Січи. Все, що має якийнебудь зв'язок з цими періодами і формаціями — ((книжки, брошури, часописи, документи, летючки, особисті виказки, світлини, військові відзнаки, воєнні відзначення, однострої, або хоч їх частини чи ілюстрації), словом все, що торкається історично-воєнного боку тих часів, є потрібне. — Кому тяжко розстатися з якоюсь пам'яткою, просимо її випозичити на час виставки. З тих речей ми зробимо для себе фотокопії, оригінали з подякою повернемо.

Нехай речі, може для нас особисто дорогі, збережуться в одному місці, нехай молодь на них учиться, нехай власними очима бачить те, про що чує з уст своїх батьків або вичитує в книжках. Скільки ми вже втратили в тих завірюхах, що нас ніколи не щадили, тож збережім бодай те, що в нас ще залишилося.

Звертається до Вас установа, яка хоче виконати своє завдання. Поможіть їй, а поможете своїм дітям і збережете славну історію свого народу.

Управа Архів-Музею в Шикаґо.

Ню Йорк, Н. Й.

Різдвяний Вечір в Школі Українознавства.

Як щороку, так і цього року улаштувала Школа Українознавства в Ню Йорку в неділю 12 січня 1958 р. о годині 3-ій по пол. в кімнатах тієї школи (68 Іст 7 вул. — дім Т-ва „Самопоміч") для своїх учнів „Різдвяний Вечір". Приготовано відповідну сценку і декорації. Почався Різдвяний Вечір індивідуальними і збірними деклямаціями учнів, а саме: У. Близнак уч. 1 кл. віддеклямувала вірш Л. Полтави „Взимку", учні другої кляси: Р. Росяк, О. Бонь і О. Хомут віддеклямували збірну деклямацію „Різдвяний спогад", учні третьої кляси: М. Шевчук віддеклямувала І. Савицької „Колядування", її брат Ю. Шевчук В. Лепкого „У Різдвяний Вечір", а З. Черник І. Савицької „Під Ялинкою". Закінчив деклямації учень шостої кляси Ю. Карпинський виголошенням Б. Лепкого „На Свят Вечір". Опісля учні четвертої кляси під керівництвом вчительки п. Євгенії Храпливої відіграли гарну і добре обдуману, а спеціяльно для тієї імпрези написану сценку п. Лесі Храпливої „Різдвяний Міт", яка зробила глибоке враження на присутніх. В цій сценці взяли участь такі учні: О. Крат, В. Тараско, Р. Фенчинський, І. Яськів і Р. Купчинський, які з великим зрозумінням віддеклямували вступ, а учениці і учні Х. Кузьмович, І. Навроцька, Л. Ціґаж, М. Остапчук, Б. Хомут, О. Попович і А. Ластовецький під керівництвом учительки вивели дуже гарно сценічний образ. На закінчення учні сьомої і шостої кляси вивели під керівництвом дир. д-ра М. Рабія сценічний образ Т. Кошиць „Різдвяний Вечір". У виставі взяли участь такі учні: з сьомої кляси — А. Бойдуник, М. Король, М. Рипчук, І. Степаняк, Ю. Глют, Ю. Рабій, Ю. Кебало, Б. Луцький; з шостої кляси: І. і Я. Одайники, Ю. Купчинський. З вищого курсу Я. Карпинський і О. Черник, а з третьої кляси: З. Черник і О. Кебало. Акомпаніював співам на піяні проф. І. Недільський. Усі артисти виконали свої ролі бездоганно, зокрема багато веселости і радости викликали серед дітвори появи на сцені кози і медведя.

По артистичній частині відбулася гостина для дітей; буфет приготував Батьківський Комітет з добровільних складок батьків дітей тієї школи. Багато праці в приготуванні буфету вложили пані: О. Черник, і М. Рипчук, а пан Т. Шевчук при будуванні шкільної сцени. Вечір пройшов з повним успіхом та залишив гарний спогад у дітей і батьків.

М. Р.

Бруклин, Н. Й.

Річні Збори 325 Відділу УНС т-ва „Запорізька Січ".

Річні збори 325 Відділу УНСоюзу т-ва „Запорізька Січ" відбулися 14-го грудня м. р. в У. Н. Домі при Ґренд Стріті.

Збори відкрив бувший предсідник В. Возняковський, який привітав зібраних членів та закликав до того, щоб збільшувати число членів нашого Товариства та тим самим і УНСоюзу. Після того здавали звіти окремі члени управи. Іван Малик поставив внесок, щоб вибрати окремого організатора, котрий займався б придбанням нових членів для Товариства. На такого організатора вибрано Івана Малика.

Після того відбулися вибори нової управи на 1958-ий рік. Голосування відбулося за картками. На голову товариства на 1958-ий рік вибрано п. Йосифа Лисогіра, на містоголову — Івана Бішка; фін. секр. — Василь Цюпа, касир — Едвард Бардасевич; рек. секр. — Іван Малик; тростист — Йосиф Рубель; до Конт. Комісії — Василь Трач і В. Клазняк; відвідувачі хворих — Дмитро Цюпа і Ісидор Романський. Хорунжі — Іван Цюпа і Іван Малко. Отаман — Вілецький, господар — Петро Пелех.

Іван Малик, секр.

Ґартфорд, Конн.

Допомагаймо рідним братам — лемкам!

Дорогі брати й сестри з нашої зеленої Лемківщини!

Наш нарід покидав свою прегарну батьківщину вже давно, ще за австрійської окупації та їхав сюди за море, щоб поліпшити свою долю. Тяжко нам тоді жилося в чужих країнах. Та ми перебули всі труднощі, і тепер маємо свої церкви, народні доми, такі організації як Український Народний Союз та інші.

Тепер Америка найсильніша держава в світі. Скріпилося і наше тут життя. Але ми не відриваймося від дійсности, не забуваймо про тих наших братів і сестер лемків, які вертаються з переселення на рідні землі, хоч польський уряд не завжди їм навіть на це дозволяє. Дорогі во Христі брати і сестри! Кличу до Вас в ім'я Бога: станьте на поміч рідним братам в нашій Лемківщині, тим, що їх були вигнали, і які тепер тягнуться до рідних закутин, опущених хат і знищених господарств. Не забуваймо Бога, і шануймо його заповідь про допомогу близьньому, про поміч рідному братові, який вже стільки намучився.

Т. Копка.

Бристол, Па.

З діяльности української громади.

Вечір для відзначення 40-річчя проголошення незалежности України, що про нього була вже згадка у „Свободі" був тільки одним із зовнішніх виявів великої, безкорисної, жертвенної праці, що її на терені Бристолу та одолиці веде гурт ідейних одиниць, які гуртуються біля місцевої Українознавчої Школи та місцевого Відділу УКК, а зокрема учителів української школи п. А. Татомира та п. Богдана Качмарика; бувшого артиста українських театрів п. Івана Головка; голови Батьківського Комітету п. Дідича та секретаря Відділу УККА п. Михайла Головчака.

Під час Різдвяних Свят ученики місцевої української школи (діти у віці 6—14 років), не зважаючи на дуже непригожу погоду, заколядували 184 дол., з чого 30 дол. передано на місцеву церкву; 30 дол. на У. Н. Фонд; 14 дол. на місцевий Відділ УККА 10 дол. на залишенців в Европі та 100 дол. на закуп виряду для школи та інші шкільні потреби. Тут слід підмітити, що у тому самому часі йшла коляда на церкву, яка принесла понад 500 дол. Коли взяти до уваги, що українська громада у Бристолі та околиці начисляє всього сорок кілька родин, треба ствердити, що ця мала громада виказує високий рівень громадського життя.

Я. Т.

● Михайло Міньский, відомий оперовий співак баритон виступить з п-ною Любкою Жук з Монтреалу на спеціяльнім концерті в Авдиторії УНО, в неділю, 9 людого, 7.30 вечора. Концерт влаштовує Т-во Сприяння Капелі Українських Бандуристів.

Короткі Вістки

Ню Йорк. — Стейтова Управа Електрівень позичила 100 мільйонів долярів, щоб негайно можна було почати будувати електрівню в Лівінстоні, Н. Й., яка є частиною великих споруд, що мають коштувати 625 мільйонів долярів у зв'язку з будовою морського шляху на ріці св. Лаврентія. Контракт на найбільшу суму підписала фірма „Меррі-Чепмен енд Скотт", яка за 98,898,101 долярів має збудувати головну електрівню в Лівінстоні. Інші фірми підписали контракти на менші суми, від 4-ох до 20-ох мільйонів долярів.

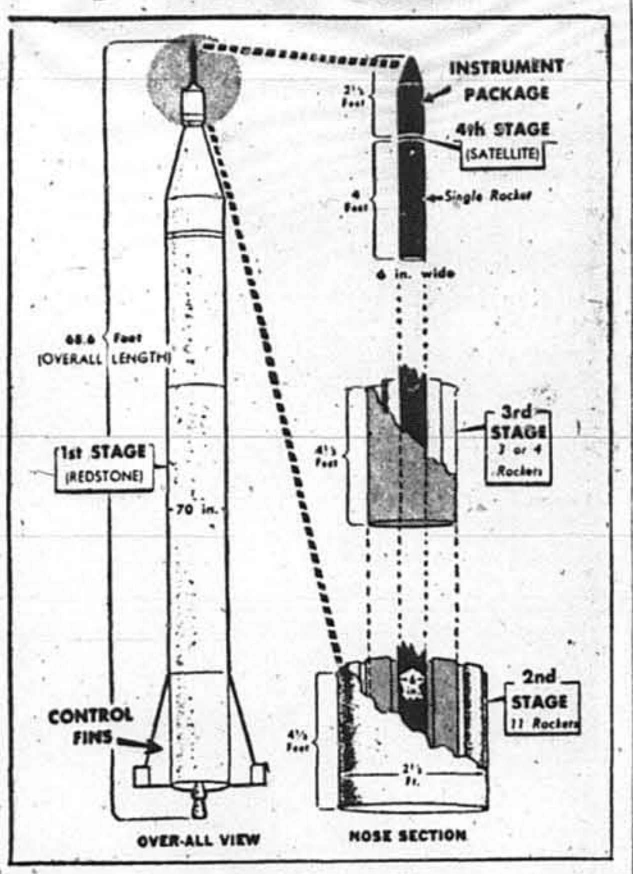
У Белграді відбувається судовий процес проти колишніх сербських соціял-демократів і хорватських „четників", націоналістів, які ніби спільно змовлялися проти Тіта. Обвинувачують їх у змові проти уряду і державній зраді". Підсудні — здебільша старші віком люди, від 62-х до 75-х років, які критикували комуністичний режим — за кавярняними столиками.

У Південній Кореї звільнено з кацету 922-ох японських рибалок, схоплених за те, що ловили рибу на водах поблизу тієї країни. 300 японців вже від'їхали додому, а решту відправлять в найближчому місяці. Відносини між Японією і Південною Кореєю трохи покращали. Південно-корейський президент Сингман Рі — смертельний ворог Японців від часу японської окупації на Кореї.

● Французький комуніст П. Дуаз дістав найбільшу кількість голосів (33%) у доповнюючих виборах до французького парляменту в департаменті, якого столицею є велике портове місто Марсель. Тому, що він все ж не дістав абсолютної більшости голосів, відбудуться ще тісніші вибори між ним і кандидатами соціялістів і правих незалежних.

● Англійська королева-мати Єлисавета приїхала з відвідинами на острови Нової Зеляндії. Вона була на параднему обіді у генерального губернатора лорда Кобгена — разом з кольоровою королевою Сальоте Тупоу з острова Тонго, що належить до архіпелягу, підлеглого Британському Коммонвелтові. Королева Сальоте була в Лондоні на коронації Єлисавети II в 1953р. і тоді познайомилась з королевою-матір'ю.

„ЮПІТЕР Ц" ІЗ „ДОСЛІДНИКОМ"

Діяграма побудови ракети „Юпітер Ц", з допомогою якої вистрелено першого американського сателіта. Ліворуч — цілість ракети, праворуч — три останні частини ракети із „Експлорером" у верхній (четвертій) частині.

Браден твердить, що ЗДА зневажають Бога, допомагаючи деяким державам

Вашингтон. — Колишній американський амбасадор кількох американських латинських держав Спруілл Браден, промовляючи на зборах Американської Коаліції Патріотичних Товариств, заявив, що „ЗДА деколи діють проти волі Бога коли допомагають" деяким країнам. — „Наша допомога закордонові є протилежна до релігійної цілі, бо вона дуже часто виходить на добро комуністів і їхніх попдентачів, ціллю яких є знищити віру в Бога на землі", — казав колишній амбасадор. Комуністичний польський уряд дістав 90 мільйонів долярів від ЗДА і старається ще більше дістати для себе, але в дійсності він — „конкурує з американськими фірмами в Бразилії, які фінансують залізнорудні копальні". Сенатор Генрі Дворшак заявив „що СССР видав тільки одну шосту тієї суми, яку видали ЗДА на допомогу закордонові, і за те Совєти захопили під свої впливи 29 держав, а ЗДА втратили численних своїх приятелів в заміну за свою допомогу.

Японська морська фльота поклоняється жертвам наїзду на Перл Гарбор

Гонолюлю. — Вперше від закінчення останньої війни — чотири японські воєнні кораблі на чолі з нищильником „Гарукадзе" приплили зумисне до Перл Гарбору, щоб віддати всі приписані моряцькою традицією почесті 1,102-членній залозі американського лінійного корабля „Арізона", що — з іншими воєнними кораблями — пішов на дно внаслідку японського наскоку на Перл Гарбор 7 грудня 1941 р. З японської Фреґати „Суґу" віддано 17 гарматніх стрілів у честь адмірала Ф. Стумпа, головного командданта американських тихо - океанських збройних сил. Американський лінійний корабель „Ров" відповів привітальними стрілами. Цілий церемоніял дуже дбайливо устійнено в довгих попередніх переговорах, щоб не вийшла ніяка незручність у зв'язку з цією першою візитою у Перл Гарборі, що став символом підступности імперіялістичної Японії. Ці відвідини заарановано у ході маніфестування Японією приязних почувань супроти всіх її недавніх воєнних ворогів.

В Італії заповідаються вибори під гаслом боротьби проти комунізму

Рим. — Генеральний секретар італійської Християнсько-демократичної партії, яка є при владі за весь післявоєнний час, Амінторе Фанфані, розпочав передвиборчу кампанію великою антикомуністичною промовою. Він твердив, що Совєтський Союз безпосередньо загрожує Італії, будуючи свою ракетну базу на території Альбанії, що віддалена від берегів Італії всього на 50 миль, та посередньо через комуністичну партію, керовану з Москви. Амінторе Фанфані заявив просто, що наступний італійський уряд, який вийде з цьогорічних парляментарних виборів, мусить бути в закордонній політиці безкомпромісово антикомуністичний і спиратися на союз з іншими західніми та вільними країнами, а у внутрішній політиці триматися „середини дороги" в соціяльно-економічних реформах. Амінторе Фанфані — це 49-річний економіст з Тосканії. Він намагається здобути для Християнсько-демократичної партії абсолютну більшість мандатів, так як вона мала їх в р. р. 1948-53 за прем'єрства Альчіде де Гаспері. Сам Фанфані, на випадок перемоги християнських демократів, буде, мабуть, новим італійським прем'єром, бо теперішній прем'єр Золі заповів уже, що він більше не кандидуватиме.

РЕТРОСПЕКТИВНА ВИСТАВКА УКРАЇНСЬКОЇ КНИЖКИ В МАНІТОБСЬКІМ УНІВЕРСИТЕТІ

З метою відзначити золотий ювілей (п'ятидесятиліття появи першої українсської книжки в Канаді (в 1907 році) влаштовано заходами департаменту Славістики Манітобського Університету ретроспективну виставку українських друків за роки 1907 до 1957.

Ця виставка є продовження подібних виставок, що відбулися в листопаді 1957 р. в УВАН, в УНДО-мі, і в грудні в Публічній Бібліотеці у Вінніпеґу. Університетська виставка приміщується у виставовій ґалерії нової бібліотеки.

В склад виставки входить перша книжка 1907 року „Вільний сьвіт", а також канадійські видання „Кобзаря" Тараса Шевченка, 60-ліття українських піонерів", видання КУК, УВАН, Тризуба й інших видавництв.

Крім пояснень до поодиноких цікавіших книжок в англійській мові, вміщено вирізок із „Фрі Пресс" з інформативною статтею проф. Яр. Рудницького про 50 літ українського друку в Канаді.

Виставка призначена передусім для академічної молоді та відвідувачів університетської бібліотеки. Вона триватиме до травня ц. р.

Г. Вайт.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Управа Відд. 287 повідомляє, що річні збори відбудуться в п'ятницю, 7-го лютого, о год. 7:30 вечора в залі при 433 Hoboken Ave.

ЙОНГСТАВН, О. — Відділ 230 св. Івана Хрестителя повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 9 лютого, год. 2:30 по пол., в своїй домівці, 914 Franklin Ave. Проситься всіх членів прийти на збори. На порядку: докінчення річних зборів, вибір делеґатів на конвенцію. Управа на рік 1958: Голова М. Мушинський, заступ. М. Мартинишин, секр. П. Ліщак, заст. І. Вішка, контр. комісія: К. Бульван, П. Гулич, І. Бряц. Секр. Клюбу О. Рибалт, касир П. Пірко. — Управа.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Б-во св. Івана Хрестителя, Відд. 292, повідомляє всіх членів, що звичайні місячні збори відбудуться 9-го лютого в 1:30 по пол., в У. Н. Домі при Мартін і Мішіґен. Кожний член повинен вирівняти свою членську вкладку і присднати бодай одного члена в цій передконвенційній кампанії. На порядку: вибір делеґатів на конвенцію УНСоюзу, яка починається 26 травня у Клівленді, та інші справи до вирішення. — П. Кізел, предс.; П. Федик, секр.

ГЕМТРЕМК, МІШ. — Т-во ім. Маркіяна Шашкевича, Відд. 94, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 9-го лютого, о год. 1:30 по пол., в залі У. Н. Дому, 2376 Grаling St. З уваги на важливі організаційні справи проситься всіх членів прибути обов'язково на ці збори. Довгуючих членів проситься прийти та вирівняти свої залеглости. Членів, котрі платять місячно, повинні точно платити що місяця не пізніше, як до 24-го кожного місяця. — А. Кушик, предс.; В. Крушельницький, фін. секр.; Т. Судомір, кас. Адреса фін. секр. Walter Krushelnicki, 3201 Hanley St., Hamtramck 12, Mich. Tel. TR 1-2127.

ШИКАҐО, ІЛЛ. — Повідомляється, що річні збори св. Богородиці Відд. 33, відбудуться в неділю, 9 лютого, о год. 5-ій по пол. в залі укр. прав. церкви, при вул. 92-ій і Авалон Еве. Проситься членів і членкиць прибути на збори, бо буде вибір уряду на 1958 рік. — З. Оріх, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Збори Т-ва Сокіл, Відд. 336, відбудуться в неділю, 9 лютого о год. 1-ій по полудні. Проситься всіх членів прийти на збори. Новий уряд на 1958: Г. Степанек, предс.; Григорій Кисіль, фін. секр.; Т. Кальмук, рек. секр.; М. Савчак, заст предс. Контр. комісія: М. Курах, Олена Степанек. Надз. хворих М. Лещишин. Дел. до Злуч. Орг. Г. Степанек, М. Матійшин. Дел. на конвенцію У. Н. Союзу Г. Кисіль, Г. Степанек. К. Кисіль, О. Степанек, надзир. хворих для жінок.
Степанек, предс.; Г. Кисіль, фін. секр.; Т. Кальмук, рек. секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Б-ва св. ап. Петра і Павла, Відд. 102, відбудуться 9-го лютого в церковній залі, 2280 W. 7th, зараз по співаній Службі Божій. На порядку: вибір делеґатів на 24-ту конвенцію У. Н. С. Просимо всіх членів прибути. — М. Декан, предс.; С. Косик, кас.; М. Бобечко, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Т-во Зап. Січ, Відд. 75, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 9-го лютого, точно о год. 1-ій по пол., в У. Н. Домі при Мартін вул. На зборах буде вибір делеґатів і їх заступників на 24 конвенцію УНС. До численної участи проситься всіх членів. Довгуючих членів просимо вирівняти свої залеглости. На річних зборах в місяці грудні зістав вибраний уряд на 1958 р. такий: В. Чмир, предс.; М. Гаврилців, заст.; М. Присташ, фін. секр.; В. Зубар, заст.; П. Рогатинський, рек. секр, І. Слупецький, касир. Контрольна Комісія: С. Боднар, Ів. Нагорняк, А. Наконечна. Адреса фін. секр. M. Prystash, 5245 Neckel, Dearborn, Mich. Tel. LU. 2-2375. — Управа.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співвласниками 20-ти мільйонового майна організації!

● РОЗШУКИ ●

Андрій СЕХ і Евстахій КОРДЮК з Вербіжа, поч. Черкаси, пов. Львів, відізвіться. Хто знав би дещо про їх долю прошу дати знати до:
I. SENIUTA
39 Warren Street,
Staten Island 4, N. Y.

Пошукую Знайомих і рідню, які походять з пов. Горлиці, а тепер перебувають в Ню Йорку, Піттсбургу і Брукліні. Прошу відгукнутись на адресу:
FEDORCZAK IVAN
Krakow, ul. Stanislawa 10/2
Poland

Пошукую ДОЧКУ Степана Іванішина з Дрогобича, маю відомості про батька. Хто знав би про неї, або вона сама, прошу зголоситися на адресу:
ROMAN KOWALYK
9 Lensdowne Ave., Toronto, Ont.

СТЕФАНА ОХНИЧА СИМЕНОВИЧА, який проживає в Нюарку, шукає його рідний брат Василь Охнич Сименович, повіт Рогатин. Проситься писати на адресу:
Mrs. HAFI NIMYJ
340 Pleaseant Ave., Herkimer, N. Y

ІВАНА БОДНАРА з села Грабониця, пов. Добромиль, пошукує
МИХАЙЛО БОДНАР
ul. Pierackiego 5
Przemysl, Poland.
Заграничні часописи прошу передрукувати.

МИКОЛА РОМАНЮК з с. Джурова, пов. Снятин, пошукує ІВАНА ПЕТРУКА ур. 1903 р. в с. Джурів; в 1930 р. виїхав до Торонто, Канада. Хто знав би про нього, або він сам, прошу писати на адресу: Nikolaj Romaniuk, (14b) Schomberg, Krs. Kalw. Sanatorium Schomberg N 1, Ostflugel, Wurtt, Germany.

Брат ЛЮЛЬКО ЯНКОВСЬКИЙ шукає сестру ФРАНКУ по чоловікові КОВАЛЬЧУК, з Бережанського повіту, має бути в Ню Йорку. Хто знав би про неї, або вона сама, проситься писати на адресу:
IWAN CHARIW
759 Centre St., Trenton 10, N. J.

ТАРЗАН, ч. 4007. Промінь надії.

Раптом вмішався один із бестій — людей. Сподіваючись кращого видовища, він виступив наперед і рвучко відсунув товариша з його місця.

Жрекиня з докором поглянула на порушення порядку...

Тарзан широко відкрив очі, бо ті двоє говорили мовою великих мавп!